



LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

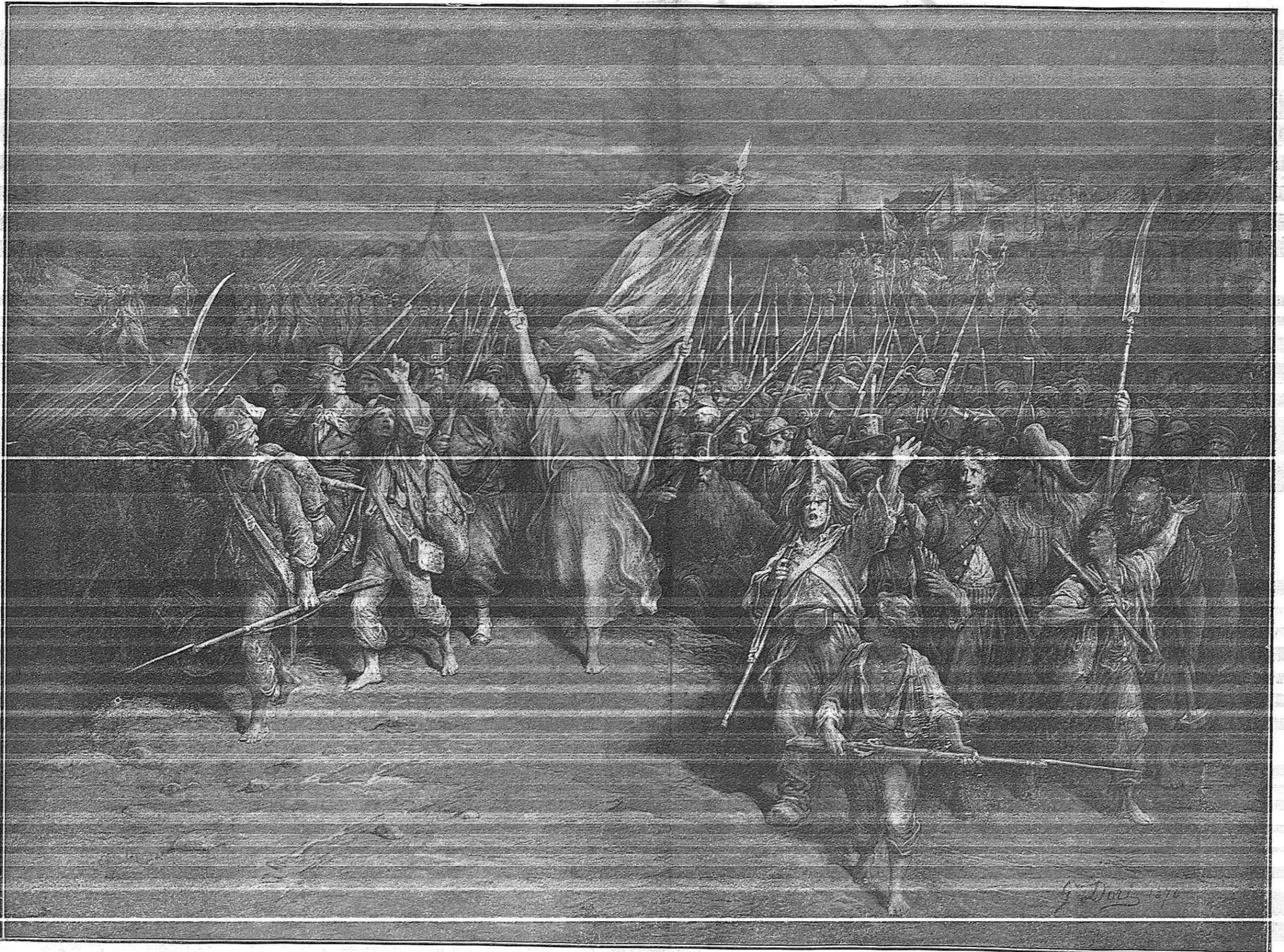
AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS, DOBLE PREU

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagós)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
Fòra de Barcelona, cada trimestre: ESPANYA, pessetes 1'50.—ESTRANGER, 2'50

“PER L'AMOR DE LA FRANÇA”



La Marsellesa dels aliats

Al arma, al arma, fills de França.
Lo jorn de gloria ja ha arribat.
Als teutons castiguem sens templança;
sos pendons enlloquem en sa sang!

Oiu, oiu com fer udola
el séu potent “quaranta dos”...
En Joffre avança victoriós
i encès de rabia en Kluck tremola.

Al arma, ciutadans!
Alcem lo somatent,
la pau no fent
sens tení abans
els belgues triomfants.

L'ideal de la guerra



OM en totes les guerres que registra l'història, en l'actual hi ha dos classes de lluita: la dels exèrcits i la dels esperits. Per això l'escomesa no queda localitzada en el camp de batalla sinó que's fa universal. Als camps de Flandes i del Marne hi ha francesos i alemanys, però estesos per tot el món estan els germanòfils i els francòfils.

L'apassionament cada vegada que's produeix una d'aquestes guerres, sorgeix espontani i aclaparador. Entre nosaltres la guerra ha sepultat per molt temps l'interès públic pels partits polítics. Hi ha una mira més elevada. Hi ha una causa en la que tots, per esperit d'esquerra o per esperit de dreta, ens hi sentim interessats, primordial i sagrada. No creiem sincers als que per a defensar la neutralitat del nostre poble aparenten una indiferència absoluta davant dels bel·ligerants. En aquest plet no n'hi poden haver d'indiferents, i els que volen ser-ne és que'ls hi manquen arguments racionals que justifiquin la seva germanofilia.

Com passa sempre en casos semblants, la guerra ha donat lloc a una multitud de consideracions i diatribes sobre'l fracàs de la civilització i l'eficàcia de l'intel·lectualisme. Tot això és d'un valor solament relatiu. No deixem de regoneixer que per a el segle xx és lamentable una guerra en la que si juguen el pervenir els pobles més avançats i poderosos d'Europa. Però això no vol dir que Europa com a ideal hagi fracassat i que l'obra del temps, depurada en l'Història, la civilització hagi sofert un cop mortal. Aquests són els sofismes de la gent reaccionària, retrògrada i obscurantista.

Malgrat els horrors de la guerra, augmentats per la barbarie germànica que fa en alguns moments pensar en reminiscències ètniques, és evident que la civilització fa la seva via. Fins és probable que li fós necessària una violència com aquesta per a continuar la seva ruta tranquil·lament. És molt abstracte el concepte *civilització* per a fer-ne tema de sùtils disquisicions; ens afirmem en la creença de que una guerra, per formidable que sia, no pot destruir ni pertorbar l'obra de tants segles.

En totes les lluites, com en tots els plets, hi ha sempre un bando que té raó. En aquesta lluita de pobles hi ha també l'agrupament dels que tenen raó i el dels que no la tenen. No pot preveure's si el resultat final, la victòria, correspondrà al bando que hi té dret. La força numèrica i la qualitat de l'armament són en les guerres un factor més poderós que la raó. Però aquesta en el cas present, no hi ha dubte que pertany an aquells pobles que no hi anaren a la guerra, sinó que foren provocats, agredits pels que, incapassos per a confiar-se a la força de la raó, varen entregar-se a la raó de la força.

Ni França, ni Anglaterra, volien la guerra. Solament Alemanya tenia com a ideal patriòtic i nacional la guerra contra França. Tant ha sigut un ideal d'Alemanya que s'ha passat quaranta quatre anys meditant-lo, tot preparant-se per a quan fós arribada l'hora. Apart aquèstes consideracions, per a tot home lliberal el triomf de França i Anglaterra és el seu triomf com home polític, com obrer o com intel·lectual. Les institu-

cions prussianes que imperen a Alemanya i que constitueixen la pedra fonamental de l'Imperi, són vestigis d'anacronismes que reproveuen els esperits moderns i democràtics. En canvi la victòria de França i d'Anglaterra, representaria el triomf del règim democràtic, de la separació de l'Església i l'Estat, del poder civil, de les reformes de caràcter social i obrer i segurament de la pau.

Encara que sembli paradoxal hi ha que dir-ho: estem en presència d'una guerra contra la guerra. L'ideal europeu per excel·lència és el pacifisme. Darrerament el principi de la pau armada era una imposició d'Alemanya. Les forces no podien desnivellar-se. Alemanya augmentava son armament i les altres nacions no podien contemplar amb indiferència aquesta actitud dels poders del poble teutó tan poc tranquil·litzadora. Podia suposar-se que tot era en debades, i que no hi havia un objectiu premeditat? Si les potències europees no s'haguessin previngut degudament, els alemanys fóren ja els amos de mitja Europa. Alemanya ha sigut, per espai de molts anys, la que ha anat determinant amb la seva perfídia, l'augment d'armaments a tot el continent.

No som il·lusos somniadors d'un desarme universal. El pensament és massa gran i massa hermós per a que, sense considerar-lo una utopia, esperem poder-lo veure realitzat. Això seria tant com pensar en la proximitat d'un complement definitiu de la missió històrica que obrís a l'Humanitat les portes de la Posthistòria. No: l'Història seguirà el seu curs, però, vençut l'Imperi, serà segurament possible fixar les bases d'una reducció proporcionada dels armaments.

A favor de les tropes aliades hi ha que consignar, doncs, que són, al camp de batalla, les defensores de la llibertat i de la pau. Aquesta és la raó fonamental de les nostres simpaties per la causa dels pobles aliats, de les nacions de la *Triple Entente*, i Bèlgica. Hem de fer perdurable l'obra de la Revolució Francesa. El resplendor de la sang vessada en les glòries jornades que precediren a la proclamació dels drets de l'home és encara, en el nostre segle, una aurora de llibertat. I al costat de l'esperit de França, el lliberalisme anglès representat per les reformes socials de Lloyd George, completa la significació de l'actual guerra.

No ha mancat entre'ls comentaristes o interpretadors de les causes i la finalitat de la guerra partidaris de lo que podríem anomenar *raó comercial*. Un dels que han defensat amb més entusiasme aquest punt de vista ha sigut en Dionisius Pérez, que creu que tot és una intriga d'Anglaterra per a lliurar-se de la competència de la producció alemanya. Voleu absurditat més gran que aqueixa suposició, considerada l'actitut provocadora d'Alemanya durant els últims anys de la seva història? Ademés, qui va inaugurar les hostilitats, qui ha portat a Europa a la conflagració? Els pobles ja no viuen de la guerra ni el comerç s'impossa per les armes sinó per una competència de tarifes i perfecció dels productes i de concessió de crèdits. En tot cas, l'ambient de l'hostilitat comercial, pot haver sigut a Alemanya un factor explotat per l'Emperador per a arrastrar al seu poble a aquesta perillosa aventura.

De la mateixa manera és erroni creure

que la victòria dels exèrcits aliats implicaria a França l'entronitzament del militarisme—un altre dels habilitosos sofismes que'ls escriptors germanòfils han manejat amb admirable destresa. L'exèrcit és, precisament, en tots els països el reflexe de llur política, de tal manera, que les victòries se deuen tant com al seu esforç, a la conducta dels seus poders directors. Pels francesos si, com és d'esperar, triomfen, l'exemple d'aqueixa ensenyança històrica no podrà ésser més evident: baix l'Imperi, Napoleó III portà l'exèrcit al famós desastre de Sedàn, la República, suprema encarnació del Poder Civil, l'haurà portat a una glòria victòria. En canvi, de què li haurà servit a Alemanya el seu militarisme?

Quantes lliçons podrem aprofitar d'aquesta guerra! Indubtablement serà, en lo succeïu, una bona font d'experiència per a l'orientació de molts pobles desorientats.

J. VILALTA COMES

Deixats de la mà de Déu

Ja és vell que una desgràcia mai vé sola! Avui l'humanitat lluita amb desfici; i estant a quatre dits del precipici, adopta un tema heroïc; «la gran tavola». I, units com bons companys, fan xerxina, llençant en llurs esplais, farum de vici, la barra, el despotisme, el lladronicí, la guerra, el tifus «d'aigua» i la verola, Fa temps; sí, fa molt temps ja que això dural i en va és voigüé estroncar tanta malura; fan figa planys, sermons, creus i rosaris! —I bé, i doncs Déu què fa?—Tinc la sospita, que Déu an allà dalt, on diu que habita, somriu... i mata el temps fent solitari.

JOAQUIM MALLEU

Els africans tornen a bellugar-se



A'ns semblava estrany a nosaltres que els morets, davant l'exemple dels europeus, no sentíssim ansies de tornar a la brega.

Era massa modestia la seva i era massa tranquil·litat la nostra. No perque se'ns parli de milers de morts, alemanys, francesos, russos, austríacs, anglesos, etc., hem de deixar passar en silenci els nostres vuit—i vintisis ferits de torna—tinguts a causa de la darrera escomesa marroquina.

Per a una nació que és neutral i per a una nació com la nostra que està en plena pau, segons fa anys ens ve dient el Govern, trenta quatre baixes ja són baixes. Pel demés la qualitat d'aquestes també és quelcom significatiu. Un tinent coronel, un capità, un segon tinent, un tinent d'enginyers, un oficial moro, un sargent del Rei, un sargent (de cuota) mort, i un cabo (de cuota) també mort...

I bé, cal desil·lusionar-se respecte a la nostra neutralitat mai prou alabada.

Ens fusellen paisans a Lieja, a Mèxic i amb certesa en algun altre indret que encara no ens ho han notificat, i ens causen vuit morts i vintisis ferits entre oficials i tropa en nostre territori africà, i Espanya, per això, contentíssima i satisfeta amb la seva pau interior i exterior i donant gràcies al cel per tanta fortuna.

Realment, els nostres cap-pares de la situació actual poden vantar-se d'haver sigut habilitíssims i no haver-se deixat emmallar en el terrible conflicte, conservant alhora *incólume* la dignitat i l'honra nacional.

Nosaltres, en canvi, demòcrates, gent pessimista i murmuradora, estem convençuts que si Alemanya no'ns dona satisfaccions ni a Mèxic hi ha respecte per les vides i hisendes dels espanyols i al Marroc ja comencen a matar-nos sargents de cuota, es deu a que la pau nostra es la pau d'en Pau. Paus, Paus i sempre Paus! Heu's-aquí una magnífica variació pel lema dels nostres somatents, símbol de la patria nostra.

X. X.

L'auca del món al revés



QUELL que va ingeniar-se la famosa auca del món a l'*inrevés* no era cap tonto. Agafant les comparances pels cabells, ens recorda al cèlebre *Julio Verne*.

No hem arribat encara al redolí del caball dalt del *pescante* fent tirar a un home del cotxe; però ja hem vist a una dona sotmesa als capritjos d'un gocet de mala mena. I la cosa no és tant diferent com podria semblar al primer cop d'ull.

De dones habillades amb pantalons i homes amb mitjes calades, ja'n corren més dels que deuria tolerar la vergonya de la gent. De criatures fent l'home i de vells fent el criatura se'n veuen arreu. L'auca del món al revés va perdent el seu caràcter de fantasia per a tornar-se un encertat croquis de la vida actual.

Però, si en les coses vulgars s'ha trastocat el món fins a l'extrem de donar la raó a un ignocent fantasista d'un segle enrera, en les coses trascendentals no anem pas tampoc gaire a l'hora.

La nació més culta, la que va a la davantera en l'estudi de les ciències, en el conreu de les arts i en els avenços de l'indústria, és la que reventa universitats, destrueix les millors joies arquitectòniques i crema les fàbriques dels veïns. En canvi, la nació més barbre, respecta la llibertat i les costums dels pobles que conquesta, protegeix als vençuts i procura, per allà on passa, fer lo menys sensibles que pot els horrors de la guerra.

Ara són els indis i els africans els que venen a lluitar en favor de la civilització i de la llibertat, mentre els civilitzats destrueixen salvatjament i pretenen sotmetre el món al jou d'una espasa i d'un casco.

Tot passa al revés de lo que jo tenia per natural i indubitable. Anglaterra, potència marítima, llueix valentment els seus exèrcits de terra, mentre sos vaixells permaneixen inactius; els obrers pacifistes de tota la socialista Europa lluiten com a braus; la nació menys militarista i menys preparada per a la

ELS MORTS DE LA GUERRA



General von Bülow
(alemany)



General Roques
(francès)



Príncep F. Guillem de Lippe
(del exèrcit prussià)



General Dimitrieff
(rus)



Príncep de Lascorz
(del exèrcit austriac)

guerra, la pacífica Bèlgica, és la que dona la nota més valenta en aquest concert guerrer. És el moment de les coses impensades. I tot segueix el mateix trastocament. Els rics se moren d'enfermetats infeccioses propies de la misèria; els pobres viuen tranquil·lament, emasant-se tota mena de metzines. Els rojos fan de blanc, els blancs de morat. Els catòlics són partidaris dels protestants de Alemanya i enemics dels catòlics de França. Res s'aguanta en els seus fonaments naturals. Decididament una auca nova del món a l'inrevés tindria avui forsa èxit.

JEPH DE JESPU

La tàctica alemanya



UN oficial francès, ferit en un dels darrers combats, ha donat els següents interessants detalls respecte a la manera especial de combatre que tenen les tropes del kaiser.

«La tàctica d'amagar un exèrcit—diu—la practiquen a meravella els oficials alemanys. Veure i no ésser vistos, aquest és el seu sistema.»

«Llencen les granades desde catorze kilòmetres lluny, enviant-les damunt dels pobles en els quals ens creuen acantonats, damunt dels boscos on se pensen que acampem, o damunt de les carreteres per on veuen passar un contingent de forces.»

«Els seus projectils se sentien venir tan bé, que aviat endevinem la seva direcció. Primerament notem una ratxada d'aire, tot seguit una remor com la dels motors dels aeroplans, després un formidable zum-zum, i, per últim, el tro espantós, la terra que tremola i un volcà negre de fang i de pedruscall. Passada aquesta impressió, esdevenen uns instants de silenci, i, quan un hom no's recorda del projectil, aleshores peten aquí i allà uns quants cascs amb sordes detonacions.»

«De prompte es divisa un taube a gran altura; els nostres artillers ja's diuen, l'un a l'altre: «Aviat tindrem notícies», i en efecte, als pocs moments comencen a caure bombes aprop nostre. És que'ls senyors aviadors, per medi de senyes, han xerrat on ens trobavem.»

«A l'infanteria alemanya tan aviat se la veu a mil o a dos mil metres de distancia, com rompre en un foc nutrit a cent metres de les nostres trinxeres, apoiada sempre per les terribles metralladores. Els infants no's veuen arribar; se presenten sobtadament, de prompte, sense avisar. Tenim coneixement d'ells quan fan les primeres descàrregues. Fan l'efecte d'un exèrcit misteriós que caminés per sota terra i que tregués el cap de tant en tant.»

«Molts cops s'ha donat el cas de córrer cap a una trinxera enemiga plena d'alemanys fent-nos babarotes; aquests, fingint una derrota, fugen, i van caient a les nostres descàrregues; però quan nosaltres som aprop de la trinxera enemiga, ens trobem de cop i volta amb un foc terrible de metralladores i amb un número de forces amagades molt superior al nostre. Això és, senzillament, que aquells soldats alemanys—pobres heroes!—havien sigut col·locats a la primera trinxera a tall d'esquerra.»

I acaba dient l'oficial francès:

«Les nostres tropes, en aquests casos, arriben a un tal grau d'irritació i d'indignació, que'ls oficials, a pesar de la nostra autoritat sempre respectada, ens veiem negres per a contenir-les. Tots els nostres soldats, davant d'aqueixa tàctica enemiga, voldrien avançar a pit descobert fins a topar amb aqueix exèrcit-fantasma, exposant-se, naturalment, a un inútil sacrifici.»

N.



La causa de l'epidemia



DESPRÉS de llegir *La Vanguardia* vareig quedar absort i amb el pensament fixo en la desastrosa plaga del tifus; emperò lo que més em preocupava era l'atac d'aquesta perillosa enfermetat a la ignoscenta jovenalla, entre la qual hi abonden

els congregants d'esperit religiós més fervent.

Jo feia les meves suposicions, quan un soroll fi, d'ales subtilíssimes, em feu aixecar el cap i vareig veure un angelet que, cridant-me pel nom, em digué:

—No facis males suposicions; escolta, i sabràs les causes de l'epidemia. El Regne dels Cels està menaçat de guerra invasora pel Imperi de les tenebres, l'Infern.

—I, com és això?

—Senzillament—digué l'àngel—aquesta

guerra d'Europa que cada dia fa noves i nombroses víctimes, augmenta el contingent del nostre enemic, en Satanàs.

—Per qué? Es que, per ventura, van al infern i no al cel els quins moren per la patria?

—Escolta: Déu els digué: estimeu-vos els uns als altres, prohibint-los el matar, i com que falten an aquest precepte, tots se condemnen. Ademès, damunt d'aquells camps de batalla tot son renecs i imprecacions; moren maleint-se els uns als altres; tant és així,

¿Per què Nostre Senyor vol que guanyin els alemanys?



—Senzillament, perque si bé és veritat que de cada catedral en fan un «quartel», després, quan siguin els amos, de cada «quartel» en faràn una catedral.

que l'exèrcit de dimonis ja és quasi igual al que tenim format nosaltres amb les legions d'àngels, arcàngels, querubins, serafins, etc. Davant de tal perill, es reüní el Concili Suprem del regne i acordarem augmentar el contingent. I és per això que ara comença la mobilització dels nostres adeptes a la terra.

Tal com me digué l'angelet els hi explico, Ara no ho facin córrer, perquè del contrari no m'explicaria mai més res.

TARRIDA

ELS CARLINS JA NO ENS FAN POR



EM de confessar que, d'ençà que'ls requetés van reorganitzar-se, la por d'un nou alçament carlí ens torturava. Donada l'organització del jovent tradicionalista, és evident que'l seu objecte és preparar el futur exèrcit del R. l'legítim. Per això els requetés aprenen l'instrucció militar, s'ensinistren en el tir d'armes curtes i armes llargues, surten al camp a fer maniobres de combat i desfilen bravamant pels carrers de les poblacions, formats en batalló.

El carlisme, doncs, ha adoptat el sistema de la pau armada. En els requetés té el seu exèrcit permanent. Sembla que han format regiments, esquadrans i bateries, amb els respectius oficials, tot agrupat en còssos de exèrcit amb el degut Estat Major. Res: que els carlins estan en condicions de realitzar qualsevol dia la mobilització.

Davant d'aquest perill, qui no tremola? La perspectiva d'una altra carlinada és una mena greu damunt la gent d'Espanya. I si els carlins estan organitzats militarment, i tiren dret, i tenen oficials, i saben tàctica i estratègia, la mena encara s'agrava més. Se recordarà que l'emboscada de Sant Feliu de Llobregat va demostrar la ciència militar dels súbdits del R. Allí van formar una columna d'atac amb centre, ala dreta, ala esquerra, avantguarda i retaguarda, i van realitzar un atac combinat de front i de flanc. Ni el propi von Kluck ho hauria fet millor. Amb tots aquests antecedents, no n'hi havia per a preocupar-se fonament?

Nosaltres estavem preocupats. I ho estavem més que mai des de que la gran guerra mundial començà. Temiem que els carlins aprofitessin l'ocasió per a llençar-se a la muntanya i que encenguessin altre cop la guerra civil. Comptant amb el Kaiser, el seu triomf era segur. Les nostres nits, plenes abans d'un llarg són tranquil, eren sovint agitadaes pels somnis terrorífics.

Més heu's-aquí que ens hem asserenat. Avui els carlins ja no ens preocupen. No ens espanten els seus regiments, ni la seva ciència bèl·lica. Del nostre cor ha fugit l'engunya i ens mirem els requetés amb un mig-riure. D'on prové aquest canvi nostre?

Prové, amics, d'haver llegit pacientment les crítiques militars de la guerra europea que's publiquen en els periòdics carlins. Es de creure que la premsa carlina ha encarregat la secció de la guerra als més entesos tècnics del seu exèrcit. I bé: les crítiques demostren tanta ignorància i tanta ineptitud, que'ns riem per endavant de l'Estat Major carlí. No sabem si els requetés serien bons soldats, però més que'ls creiem més capaços d'obtenir una victòria marca Lowaina que una victòria marca Sedàn. Però sabem des d'ara que'ls seus generals quedarien a l'alçada dels turcs. I encara els fem favor.

D'aquesta feta, els carlins ja no ens fan por.

FULMEN

Sonata LXXV



ois, ja fa fàstic! Mai dirieu en que s'assembla *La Vanguardia* als claudres de la Seu?

En que està empedrada d'epitafis. Al agafar-la al matí, no més de tirar-li la mirada a sobre, ja t'esborronen. La mare me pregunta: quants?

i jo els conto amb la punta del dit i li conto un dia: vinticin; l'altre: trenta; l'altre: trenta tres.

—I doncs, noi, no diu que anava de baixa?

—Es que liquiden.

—I trigaràn molt?

—Crec que hi havien moltes existències.

I endavant la processó, és a dir, la processó ja ha passat endavant; però com si res; se veu que encara no estan prou desagradats els qui manen en això de les malures.

Ara uns xicotets *corridos* m'han fet riure. De les fonts rajava l'aigua tenyida amb permanganat. L'un pregunta al altre:

—No diu que eren els tifus?

—Sí.

—Doncs mira. Mira lo que era.

—Què?

—*Males secretos*, home. Que no coneixes la medicina amb tanta que n'has usada.

—Vatua listo! és veritat.

—Sabs què?

—Què?

—El gran remei és que quan estiguin bones no les hi donguin la clau de casa.

La guerra, nois no'n parlem de la guerra, aquesta malura que'ns aclatella serveix per

distreu-re'ns de pensar amb els horrors que com un rosari s'esgranen l'un després del altre en els camps de tota Europa. Si això segueix creure en l'Infern, i en que l'Infern ha sortit a flor de terra.

No's comprèn tanta rabia. Per la banda de Rússia i Austria i la Prússia oriental, la neu i els fets no han pogut apagar la rabia dels combatents; en els camps de Flandes les llàgrimes dels angelets caient del cel i les de les mares, plorades aquí a la Terra, no han servit més que per a fer més penosa la vida an els qui es barallen. Abans si dormien al ras, dormien secs, ara ni això; tenen matalaç de llot per a reposar de les fatigues del matar, coixí de fang per a ensorrar-hi el cap abrusat, el pobre cap dintre del qual la consciència protesta, dintre del qual les imatges de les mares, de les dones, del fills, dels enemics morts, de lo cremat, de lo llençat, fan cinematògraf i representen la més tràgica i sensorial de les pel·lícules...

El Congrés, dieu? El Senat? Ux! Enric! Enric! Porta beure. Aquests encara parlaríen de l'Ajuntament.

MORITZ XII

IMPRECANTES

I

Tu qui espolses les estores, i els llançols, i les façades sense pò i sense pietat quan ja el sol llúu el seu somris, i tens cria de conills, i ets amiga de llocades com preniant d'un *Mas* sarcàstic el petit ventre d'un pis.

Que planys l'escombra, la pinta, l'espill i la tavallola, i en cada cara llantiosa d'un fill no hi veus el fiscal; que sepultes les brutícies en la tomba porquerola de fang, quan les llargues pluges feren del carré un bassal.

Ets una amiga del tifus, la delmadora malura que s'arrela en les mullenes de cada ciutat impura, i se'ns emporta una tria de bellesa i joventut.

Sense tu fóra més vist el delictes dels culpables, i tots fórem imprudents, i tots fórem implacables tras l'ensenya lluminosa de l'estalvi i la salut.

II

Tu que dels quatre evangelis n'has sabut triar la palla, i del martre del Calvari n'has fet com un arcabot, tu que veus la gran raurada de la Mort que salta i balla en la plataforma trista de l'instint d'impuls ignot.

Tu que has extret mil sermons del Sermó de la muntanya, i fas més d'un viatge diari de difunts en seguiment; i les llàgrimes a mars no t'arriben a l'entranya, i no sabs que hi ha factures quin «rebut» és delinqüent.

Enterres morts a granell, un deliri de negoci t'escombra de la memoria les dolçors de la doctrina que per culpa manifesta de tu, no ha arribat als cors.

Ara és quan treballes més; ja vindrà el bon temps de l'oci. El llarg resum de ganancies de la malura asassina senyalarà els graus d'Epícur del teu pit ple de foscors.

J. COSTA I POMÉS

La mort del Kaiser

(LA PROFECIA D'UN AMERICÀ)



L doctor Frank Allen, de Nova York, president de l'Associació d'Astrologia Americana, molt popular per les seves encertades prediccions, com la del assassinat de Mac-Kinley, el terratrèmol de Sant Francisco i l'adveniment

de l'espantosa conflagració europea, acaba de publicar en una important revista un curiós oracle sobre'l pervindre de l'emperador d'Alemanya.

Entre altres coses, diu el celebrat astròleg lo següent:

«El Kaiser, segons importants estudis de astrologia que s'han fet, va néixer sota l'influència de una configuració planetaria de caràcter molt perillós, i el seu horòscop anuncia possibles calamitats. Astrologicalment parlant, l'Emperador ha entrat ja al període dels fracassos i de les desventures.»

El doctor Allen continua:

«Durant el solstici iernal del pròxim mes de desembre, Saturn, en la zona de les desgracies del Kaiser, entrarà en oposició amb els raigs del sol que's relacionen amb Mars, potencial configuració que no admet cap altra interpretació que aquesta: tots els que fins ara l'han humilment obeit, li arrencaran de les mans el poder i les armes agressores.»

«El Kaiser podrà apuntar-se encara alguns èxits episòdics de caràcter inicial, el da-

rrer dels quals tindrà lloc segurament el mes de novembre; però les forces astrologiques menacen destruir-lo i no podran ésser combatudes. La seva caiguda definitiva i l'inevitable crisi, ocorreràn entre'l 8 i el 31 de desembre.»

Posterioris estudis sobre les influències de Venus i Escorpió han portat a l'il·lustre doctor Frank Allen un altre convenciment: «tots els indicis fan suposar que'l Kaiser, emperador d'Alemanya i rei de Prússia, entregará l'ànima a Déu, al seu bon Déu, abans de fi d'any.»

El dia 28, pot-ser?

No ho creiem, perquè ell no és *ignocent*. Amb la mà al pit confessem els nostres dubtes. Es més: tenim el presentiment de que tot això del astròleg són quèntos de la vora del foc.

Però, i si fossin histories?

Si fossin histories, tampoc podríem fer comentaris als pronòstics perquè... per alguna cosa som neutrals.

VON

Notes de fóra

Agullana.—Criden molt l'atenció dels veïns dos pobres vicaris que des d'uns quants dies a aquesta part estan efectuant exercicis d'armes de foc, de varies classes i calibres, en ple dia, pels encontorns d'aquest poble.

Això, després de no semblar gaire decorós per diis mossens, germanòfils fins al moll de

l'òs, és perillós; i convé que tinguin en compte que les autoritats civil i militar poden cridar-los a l'ordre, demostrant-los-hi així que no estan en el seu dret, i en cas de repetir-se, posar-los-hi un sever correctiu.

Microbianes

Pobres se'yors regidors! Es ben trist lo que ara els passa... Tan felixos que vivien, cor què vols, cor què demanes!...

Els feia falta un empleo per a un amic de confiança?

Aquí va la credencial.

Els pegava l'humorada d'anà, el diumenge, a dà un volt fins al Masnou o a Pedralbes?

Un auto de càn Casany.

Els convenien uns arbres, un empedrat, una font, per tal carré o per tal plaça?

Res; concedit, concedit!...

Ah!... Aquella vida encantava.

Avui... Quin canvi, Déu meu!

Per tot crits i males cares, per tot recriminacions...

«Què hi heu posat a les aigües?»

«Com és que hi hà tantes morts?»

«D'on surten aquests miasmes?»

Vaja, el microbi d'Eberth té bastant males entranyes.

Sí; molts obrers sense feina, molta gent mà sobre mà, moltes industries perdudes, moltes boques badallant, moltes fàbriques tancades, molts tallers paralitzats; però, en canvi, als cementiris, quin modo de treballar!...

—S'han de netejà els dipòsits; així ho ha manat l'alcalde.

—I les butxaques no?

—Aquestes, temps hà que estan «netejades».

Ja s'ha descobert la fórmula!...

L'ha dada la Casa Gran.

«Per combatre l'epidemia, diuen els braus concejals, no hi hà res com no alarmar-se i, amb el cor nèt i el cap alt, anar-se prenent les coses amb molta serenitat.»

El remei serà, sens dubte, d'un efecte colossal;

però a la casa on el pare va sè enterrat el dimarts, i el fill va ser-ho el dimecres, i el divendres el germà, i ara fan llit dugues ties, i l'avia, i el gog, i el gat, aneu, aneu a explica'ls-hi que no's tenen que alarmar!...

—Es el porc—diuen molts—el qui ha portat l'epidemia que està fent tantes víctimes.

—Jo, irracament, no ho crec que sigui el porc.

—Doncs, quí creu que deu ser?

—La porqueria.

Vols lliurar-te de la «passa»?

Fes lo que ara et vaig a dir:

Quan tinguis set, prens una olla,

l'omple d'aigua fins a mig,

la fas bullir una estoneta

i, un cop això conseguit,

la treus del foc amb cuidado,

la deixes reposar un xic,

aboques l'aigua a l'aiguera

...i et fas un bon tip de ví.

C. GUMA

Els nostres salvadors



I l'epidemia que amb tan segura grapa està aclarint el cens de Barcelona, durará poc o durará molt, jo no ho sé. L'únic que des d'ara m'atreveixo a assegurar és que si,

per a posar remei ai present estar de coses, ens hem de confiar de les nostres autoritats, altes, baixes o mitjanes, ja podem començar a seure.

A hores d'ara, encara no n'hi hà cap que s'hagi pres en serio la nostra immensa desgracia. Tenen entès que existeix una epidemia, parlen d'ella, fan veure que se'n preocupen; però, en realitat, ni saben de que

L'aliat dels Déus o un conflicte de consciència



Abans no més festejava a un déu, el séu, l'inspirador de les *victories*, però ara, d'ençà que l'ajuden els turcs, ha de fer bona cara a tots dos.

và, ni posen en enterar-se'n gaire empenyo. Probes d'aquesta afirmació?

Aquí tenen vostès l'alcalde, el governador civil i el ministre d'Instrucció pública.

El dia 8 del corrent, entregava el senyor Boladeres a la premsa un avis concebut en aquests termes:

«Se ha distribuido entre todos los Dispensarios municipales 12,000 frascos de antisépticos para repartir a las familias pobres que los pidan.»

Sembla molt clar això, no és cert?

Doncs, s'equivoquen. És molt tèrbol. Tant tèrbol, que'l dia 14, o sigui *sis dies després* de llavis del senyor Boladeres, els Dispensaris municipals encara no sabien res dels 12,000 frascos que, segons l'alcalde, ja havien sigut distribuïts el dia 8.

Passem ara al ministre.

Se discutia al Senat la qüestió sanitària de Barcelona. Algú feia càrrecs al Govern per la seva passivitat en tan apremiant assumpte, i, per a desvanèixer aquesta acusació, s'alça va el senyor Bergamín i, què deia?

Que la cosa no tenia importància, que tot se reduïa a una lluita hidro-política entre dugues fraccions de la ciutat, i «tanto es así —afegia— que los afiliados a uno de los dos bandos han pintado de rojo algunas fuentes para asustar a los del bando contrario y hacer creer al público que aquella agua es mala.»

¡Aquestes eren totes les notícies que de l'actual tremendo conflicte barceloní tenia un senyor ministre, el ministre que justament passa per ésser el més espavilat de tot el Gabinet!...

En quant al governador civil...

Per a donar al lector una idea de la manera com aquesta autoritat tracta les qües-

tions que a Barcelona sorgeixen, bastarà reproduir lo que un diari —*El Diluvio*— deia un dia, parlant d'ell:

«Se le va con una queja y el gobernador cuenta un chascarrillo, da la razón al quejoso, finge indignarse después contra el acusado y, por último, promete, con voz ahuecada, que hará justicia.»

Pero en cuanto ha salido de su despacho el visitante, el gobernador hace una mueca significativa... y no vuelve a recordarse más de aquello.

Esto lo ha hecho y lo hace el señor Andrade con los estudiantes, con los obreros, con los patronos y con todos cuantos acuden a su despacho.»

Amb aquest governador, amb aquest ministre i amb aquest alcalde, el microbi d'Eberth, que infesta avui les nostres aigües pot estar ben tranquil.

Els que no podem estar-ho tant som els veïns de Barcelona.

TIT

Enginys de guerra



En aquesta guerra, que tant poc se assembla a la guerra que'ls profans haurien imaginat, en la qual els alemanys per a avançar depren van fent sots a terra i els aliats per a no deixar-los avançar fan dos sots de lo mateix, succeïxen fets curiosíssims.

En alguns llocs les trinxeres dels alemanys

són tan pròximes a les dels francesos, que'ls soldats de les unes i de les altres podrien sostenir converses a crits, si la parla dels uns fós entesa dels altres. En aquestes condicions un moment de descuit pot permetre que en quatre salts l'eremic se'ls tiri a sobre i, per lo tant, això els obliga a una vigilància contínua i amoinosa.

Per a estalviar-se-la els soldats alemanys han imaginat un medi. Estenen entre les seves trinxeres i les dels francesos un filferro en el qual lliguen, espaiades, algunes *latas* de conserves vuides.

Amb això s'imaginen que's salven d'una sorpresa, perquè a l'avançar els francesos ensopegaran amb el filferro, sonaran les llaunes i seran rebuts amb una pluja de bales.

Mes l'ingeni dels francesos, molt més àgil i fresquivol que'l dels teutons, s'ha adonat de la trampa i ha cercat en ella una distracció.

En efecte, quan arriba la nit, surt un soldat de la trinxera, va de quatre grapes fins al filferro, lliga en ell un fil d'empalmar i s'entorna a la trinxera, a mida que va allargant cordill. Un cop ha retornat en el seu lloc i ha previngut als seus company, que és posen a cobert, estira el cordill fent sonar les llaunes i els alemanys comencen a tirar descàrregues contra uns assaltants imaginaris, mentre els soldats francesos riuen com criatures entremaliades.



Els socialistes francesos als socialistes neutres



A guerra, que sempre havia sigut per a nosaltres, els socialistes francesos, quelcom monstruós, infernal, l'abim tenebrós de totes les nostres esperances i aspiracions, esdevé, actualment, una necessitat de caràcter revolucionari, i comença a tenir, fatalment, una transcendència mundial.

Aquí no'ns barallem per una província, per una indemnització de guerra, per a imposar cap tractat, leoní per uns o ventatjós pels altres.

No. És altra cosa més gran lo que'ns estem jogant en els nostres camps de batalla.

Si ens barallem i ens matem, avui, és per sapiguer si definitivament ens podrem treure del damunt aqueixa càrrega de l'odiós militarisme.

Si ens barallem i ens matem, és per veure si, al cap-de-vall, podrem deslliurar les nacionalitats oprimides.

Si ens barallem i ens matem es per sapiguer si l'Alemanya dels Krupp ressucitarà o no aquesta Europa junyida amb ferro i plom que absorbeix per a la tasca de mort totes les fonts immenses que s'han de consagrar demà a l'obra de vida.

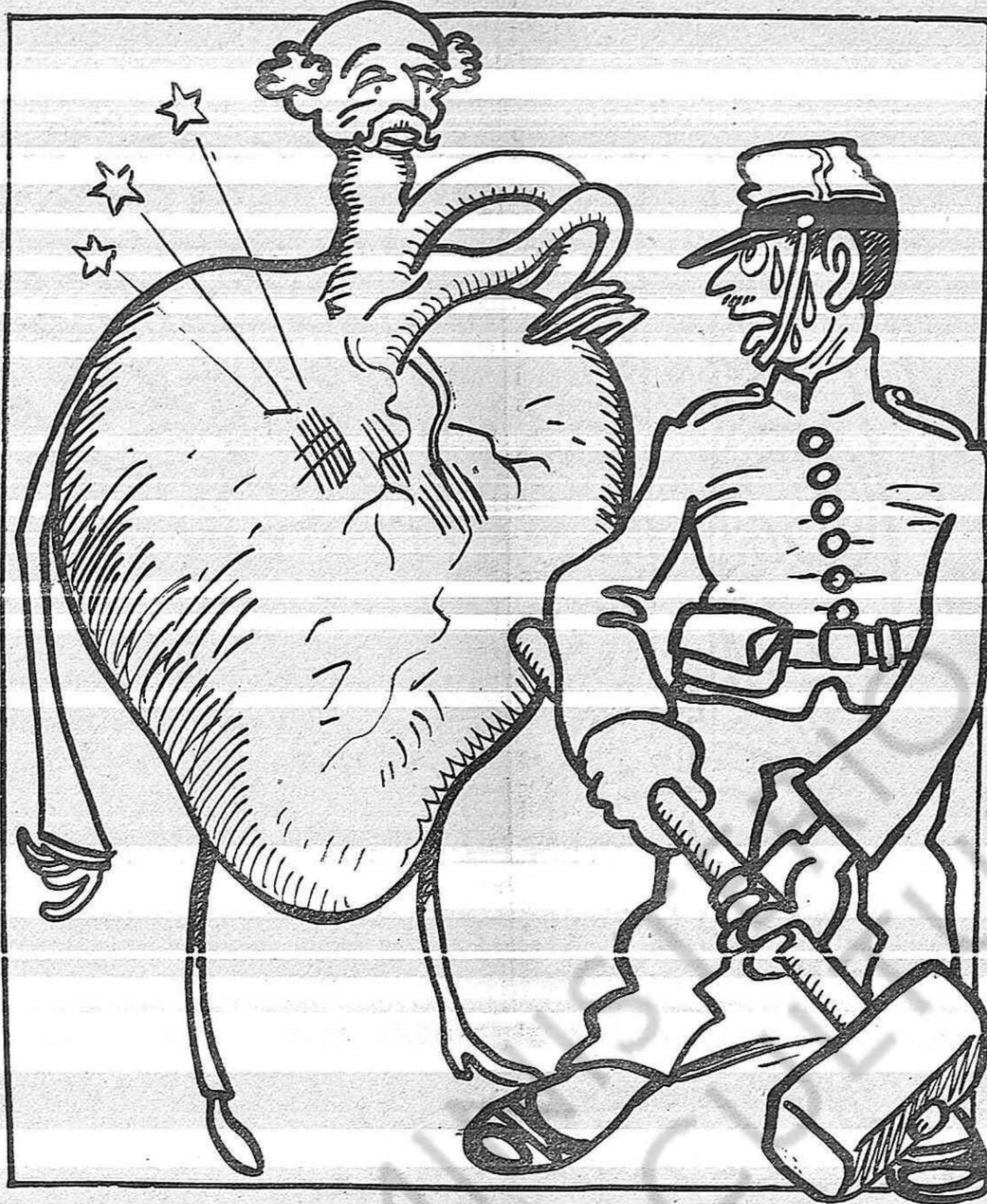
Davant d'aquesta grandiosa i emocionant tragedia de la qual depèn el pervindre del socialisme internacional, i que transcorre entre sang i llàgrimes damunt de la nostra terra ¿pot haver-hi, encara, en els països

Passant la "passa"



El torero tífic.—Várgame er sielo, qué corná!...

Neutralitat a prova de bomba



L'amic francès. Sacré nom de Dieu... quin cor més dur.

neutres, socialistes que tinguin orelles i no sentin, que tinguin ulls i no hi vegin, que tinguin un cervell i no vulguin comprendre?
C. MOREL

LA GUERRA

Dia 13 de novembre

A l'altura de Dower ha sigut tirat a fons per un submarí alemany, el torpiller anglès *Niger*, salvant-se quasi tota la tripulació.

En l'ala esquerra francesa segueix molt renyida la lluita amb alternatives d'avanç i retrocés, havent variat molt poc la línia de combat des de'l dia 10 del corrent.

Un contra-torpiller anglès ha capturat, prop de les illes Tenedos, a dos barcos turcs amb importants carregaments.

Dia 14

L'atac dels alemanys des de'l mar fins al Lys ha fluixejat molt, havent sigut refusades totes les temptatives que per a travessar l'Iser han fet. Entre Armentières i l'Oise els aliats han avançat les seves línies fins a 50 metres de les *alambrades* de l'enemic. En la dreta francesa també han obtingut algunes aventatges.

Els alemanys bombardegen intensament Iprès.

Dia 15

D'Argel comuniquen que'ls sacerdots de l'ordre religiós de Tedjaula han declarat que romanaran fidels a França. Aquesta ordre té nombrosos afiliats a Argelia, Tunis i Marroc.

Ha fracassat una nova embestida alemanya contra'l front de Nieuport de la mateixa manera que les intentades contra les regions de l'est i el sud-est d'Iprès.

En el Caucas continúen els combats en Keprykew.

Dia 16

En el front belga han sigut refusats tots els atacs dels alemanys. Es de notar que tot el resultat dels enormes esforços fets aqueixos dies per l'exèrcit imperial, ha sigut l'ocupació de Dixmude en runes, poble isolat a la vora esquerra de l'Iser que resultava molt difícil de defensar. En canvi els alemanys han sigut obligats a abandonar els punts que ocupaven a la vora dreta del canal de l'Iser i a tornar-se'n a la vora esquerra.

Els quefes religiosos d'Egipte han firmat en el Cairo una declaració desaprobant per complert l'actitut de Turquia en l'actual conflicte, a qui califiquen de contraria als interessos de l'Islam.

Dia 17

A Bèlgica han sigut refusats els nous atacs que'ls alemanys han dirigit al front de l'Iser on s'han produït noves innondacions. En la regió d'Iprès els aliats han recobrat algunes posicions que havien perdut els dies darrers. A Saint-Mihel fracassà també un intent d'atac al bosc d'Apromont.

Els servis, davant les nombroses forces que han acumulat els austriacs, han abandonat Petzka i Kotzelieva, cercant per al seu exèrcit millors posicions de defensa.

De Pretoria diuen que's pot donar per acabada la rebelió que va estallar en la Colonia del Cabo, doncs no més resten petits escamots de rebels que son capturats poc-a-poc.

Dia 18

L'exèrcit rus del Caucas segueix la seva marxa sobre Erzerum després d'haver derrotat les tropes turco-kurdes: En l'est prussià els russos han començat el setge de Cracovia.

Els servis, després de la seva retirada estratègica, han aturat als austriacs impedit-los-hi el pas del riu Tamnava.

Els aviadors dels exèrcits aliats han destruït, en Lille, per medi de bombes explosives, dues velles fortaleres que'ls alemanys utilitzaven com a dipòsit de municions.

La guarnició de Przemyls ha intentat una sortida, que'ls russos han evitat per una acció combinada de la seva artilleria i cavalleria, fent grans destroces en les tropes austriacques.

En el front belga els aliats han obtingut algunes aventatges. Han sigut innondades algunes *trinxeres* dels alemanys. Al sud de Verdun, i en la regió de Saint-Mihel, també han progressat les tropes franceses.

Dia 19

En el front de batalla belga la lluita segueix encarnitzada, sobre tot en Nieuport i en l'est i sur d'Iprès, havent sigut refusats tots els atacs dels alemanys.

En la regió de Saint-Mihel continúen els aliats ocupant la part oest del poble de Chauvencourt, i en Alsàcia els alemanys han iniciat un moviment de retirada.

Fa quatre dies que s'està lliurant, entre russos i alemanys, una gran batalla en les proximitats de Soldau. Fins ara els russos van apoderant-se, uns després d'altres, de tots els punts d'apoi de l'enemic, malgrat la resistència desesperada d'aquest.

En Bukovina, els russos, també després de forts combats amb els austriacs, avancen victoriosament.

RESUM

A Bèlgica i França, la lluita segueix sense grans variacions. Es una guerra de setge que sols pot resoldre's per agotament d'una de les parts. Es probable que fins que'ls anglesos envii allí el mil·lió d'homes que s'estàn instruint ara, no esdevindràn aconeximents brillants. Per a Alemanya, que ja ha gastat en homes gairabé tots els que podia disposar, aquest hivern, i sobre tot la pròxima primavera, ha d'èsser-li fatal. Indubtablement va agotant-se peçant cops de cap a la barrera que li oposen belgues, anglesos i francesos.

En la Prússia Oriental no hi hà dubte que'ls russos avancen. Els paisans fugen cap a l'interior, i això és un símptoma dolent.

A Austria, el cercle de Przemyls ha tornat a establir-se. Això també és significatiu.



or l'empenyo, avui, dels nostres regidors, és disminuir la responsabilitat que damunt d'ells pesa, procurant endossar-ne una part als soferts barcelonins.

—No, senyors: - diuen posant-se molt serios i fent veure que s'enfaden: —No tota la culpa de la present catàstrofe sanitària és nostra; bastanta en correspon també als veïns de la ciutat.

La tàctica és indubtablement hàbil, però a la gent no la convens gens ni mica.

I tot-hom diu lo mateix: —Són ben frescos, aquests regidors! Ara que

és qüestió de responsabilitats, no pensen més que en repartir-les. Quan se tracta de coses de consums, d'escorxadors, de mercats, de subastes substancioses, tot procuren quedar-s'ho per ells.

Sembla que la majoria de les màquines esterilitzadores d'aigua que'l ministre de la Governació ha deixat a Barcelona estàn espallades.

Mira que tall!... Vès si la sab llarga el senyor Sánchez Guerrall!

Perque, el joc salta a la vista.

Ens ha deixat les màquines, no per fer-nos un favor, sinó perque nosaltres ens cuidem d'adobar els desperfectes que tenen i les hi tornem arreglades.

Com ja pot suposar-se, donades les circumstancies que avassem, tots els treballs preparatoris de la famosa Exposició Universal d'Indústries Elèctriques estàn sospesos.

L'únic que segueix endavant, amb regularitat admirable, és el pago de les numeroses sangoneres que, sense fer res, xuclen, per aquest concepte, la sang de Barcelona.

Un dato ho demostra clarament. Dels cent mil duros que, per a començar la *juerga elèctrica*, va consignar el nostre rumbós Ajuntament, se'n han gastat ja, a hores d'ara, en sous perfectament inútils, quaranta mil.

Però, els xucladors, impertèrrits. Vinga cobrar i rodí la bola.

— Quaranta mil duros portem ja consumits? — murmuren somrient. — Això vol dir que encara en queden seixanta mil.

I llençant un visca l'Exposició Universal d'Indústries Elèctriques!, obren el diari i miren que fan avui a *La Buena Sombra*.

Diuen de Madrid que en Dato, per causes que públicament no s'expliquen, viu tan entretingut an en Romanones que no sab fer res sense consultar-ho abans amb el quefe dels liberals.

A nosaltres això ens te completament sense cuidado.

Si per algú ho sentim és per en Dato, que, encara que de complexió una mica dèbil, semblava caminar amb bastanta soltura.

I ara... ja sab lo que diu l'adagi.

Qui va amb un coix, al cap de l'any és tan Romanones com ell.

Continúen en totes les esglésies les infructuoses rogatives a la Verge de l'Ajuda, contra la peste del tifus.
No desesperin, els pacients catòlics.
Entre l'Ajuda... i les lavatives de farigola...

El diputat a Corts, senyor González Vilart ha estat greument malalt de la passa.

Veïam si aquest, quan vagi al Congrés, també opinarà que *eso de la epidemia es una alarma infundada*.

Pela que no ho diu!

Aquella «novena» que'ls piadosos havien anunciat que farien a la Verge de l'Ajuda per a matar el microbi d'Eberth, ja està llesta i dada i beneïda. Però com que la *passa* no decreix, ans al contrari, ara els piadosos han decidit celebrar-ne una altra.

Es la manera d'obtenir l'eficacia desitjada. Després d'una novena, una altra, i una altra, fins que a l'epidemia li dongui la gana d'anar-se'n.

«Vagin seguint amb la mateixa medicina» — els diria el metge.

Realment, això de les oracions, si no cura no mata.

S'han fet les gestions necessaries a prop d'en Dato per a que Barcelona, en les pròximes eleccions, pugui treure de les urnes tres diputats més.

Sembla que'l Govern hi està ben disposat.

Sí, sí, vinguen diputats!

Quants més *seràn*, més riurem.

Avui, el nou bisbe doctor Reig farà la seva entrada solemnia a Barcelona.

El prelat volia que, davant les circumstancies anormals per que travessa la seva diòcesis, no's celebrés amb gens de pompa la seva arribada.

Això demostra que és un home modest i entenimentat.

Es lo que ell deu dir-se:

— Pobres barcelonins!... Encara no'n tenen prou, amb el tifus?

En un restaurant de París.
El parroquià:— Què teniu, avui, de nou?
El cambrer:— Bones noticies!... Han guanyat els aliats!



Cavallers: Joan Vidiella: Hi falten els datos principals, que són els noms dels interfectes.— Ramonet del V.: Anirà la setmana entrant; ha fet dues hores tard.— R. R. i B.: Mirarem de encloure'l a l'Almanac.— S. E. (Vendrell): Ho llegirem amb més calma, i s'hi farà lo que's pugui.— J. M. de Gracia: Són magreets.— P. Queraltó T.: Ho sento, però no'ns va. Tornat a llegir, ens resulta massa tòtric. Un que si convé firmarà: Té un interès poc general. I ademés, diu coses que no poden dir-se per injurioses.— Eudald Sala: De tres un i encara arreglat.— F. C. Padrós: Rebut i mercès.— Joaquim Malleu: Farem els possibles per complaure'l.— Melcior Hereu: Pot-ser l'enquibirem al calendari.— Joan Antich (de Gracia): Després de ben garbellat, encara triarem.— N. Aubert i M.: No fa per casa.— F. S.: Massa llarga.— Sabaté i Pagés: No és prou enginyosa.— Solixent: Veurem; no li asseguro.— J. C.: S'hauria de retocar massa.— F. F.: Té massa extensió.

EN PREPARACIÓ

ALMANAC

DE

La Campana de Gracia

per a 1915

Tamany reformat

Esplèndida presentació

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olin, número 8
Tinta Ch. Lorrilleux y Cia

El nou pastor i el vell xaiet



—Tinc el pressentiment que, en arribant jo, s'haurà acabat l'epidèmia a Barcelona.
—Oh, no's cregui, pot-ser l'encerta!... De vegades "un clavo saca otro clavo".